MASkování

časopis pro naše mláďata a jejich dospěláky

...křížem a taky krážem Poličskem

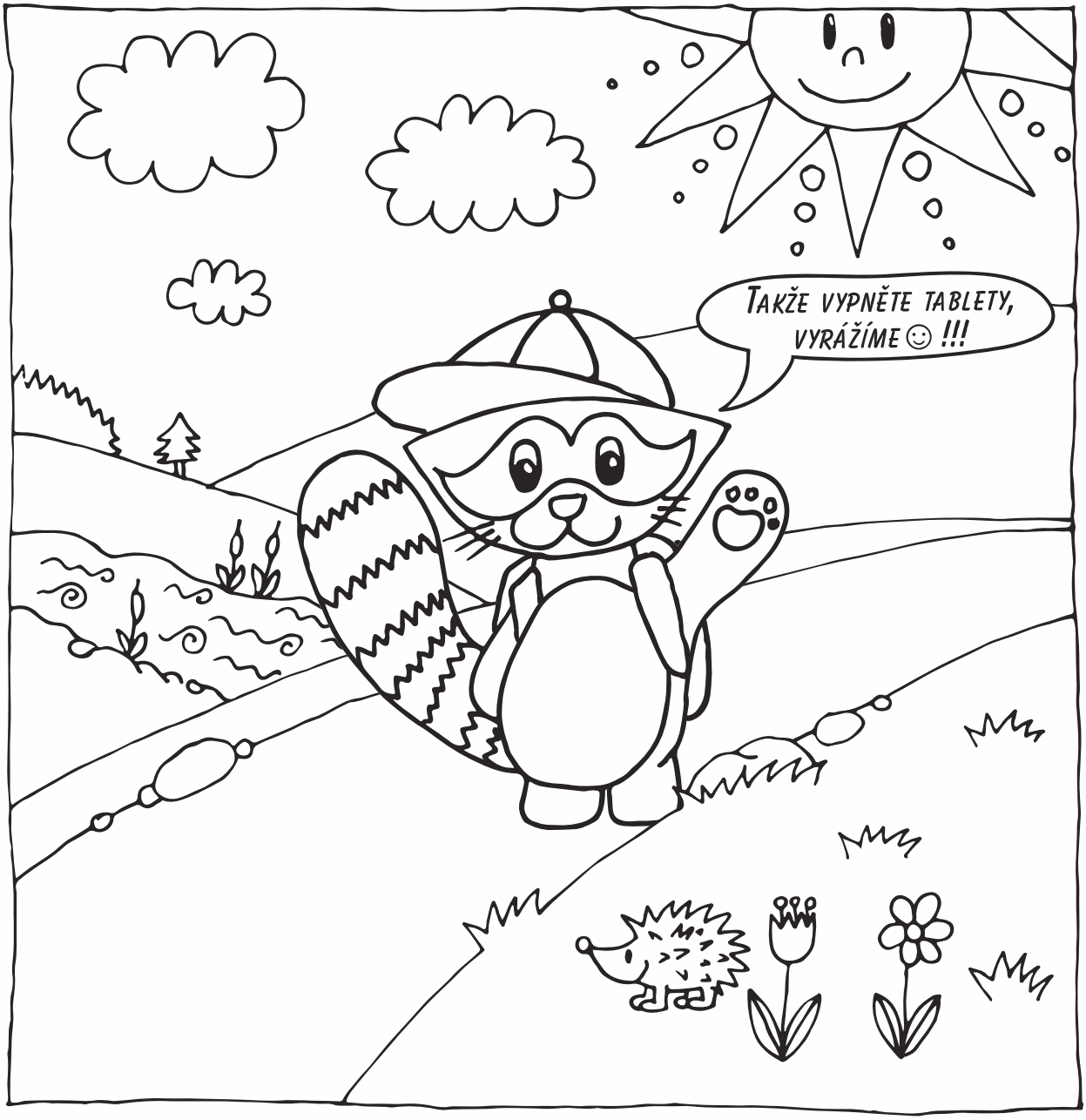
Číslo: 1

Ahoj mláďata a dospěláci,

MASkování je časopis, který pro Vás připravila MAS Poličsko. To je taková partička lidí ze všech obcí Poličska. Vyhledává a podporuje lidi, kteří mají dobré nápady a nelenoší. Chtějí, aby se nám tu líbilo a hezky žilo. Když jim zbude trocha času, lámou si hlavu nad tím, jak nás - mláďata zabavit.

Jsem medvídek mýval a jmenuji se Malvín. Stal jsem se MASkotem tohoto časopisu, který je plný úkolů se zaMASkovaným řešením.

Protože víc hlav víc ví, napadlo mě, že bychom mohli řešit úkoly a odMASkovat tajenky společně. Hlavně se nebojte, nebude to žádné poučování, to mě taky nebaví. Chci si s Vámi užít zábavu při luštění. Úkoly a zaMASkované tajenky jsou přiřazeny k povídání o zajímavých a pěkných místech na Poličsku, která jsem všechny navštívil.

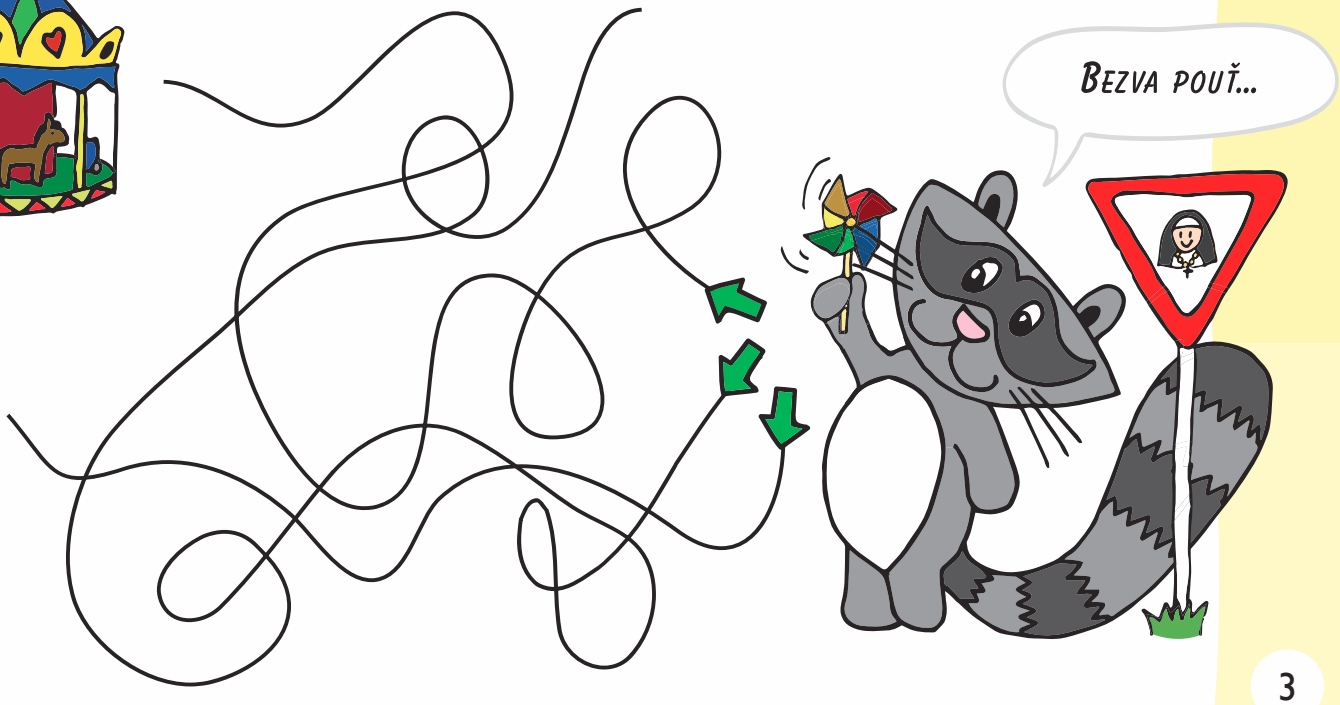
Majdalenka

Majdalenka je poutním místem mezi u obce Hlásnice. Původně zde stál klášter. K založení kláštera se váže pověst. Údajně pod nátlakem Kunhuty se Přemysl Otakar II. pustil do boje s Rudolfem Habsburským. Byl ale zrazen českými pány a poražen v bitvě na Moravském poli. Kunhuta těžce nesla vinu na smrti svého manžela Přemysla. Litovala svého činu, a aby opět získala ztracený duševní klid, dala postavit nedaleko klášter sester „Magdalenitek“ a klášter obdařila rozsáhlými polnostmi a dvorem.

V současnosti jsou trosky kláštera opuštěny, jen o pouti 22. července (v den svaté Maří Magdaleny) je zde živo a rušno. Lidé přicházejí k „Majdalence“, aby nahlédli do kapličky a potom se zde pobavili. Pozdě večer se návštěvníci loučí s „Majdalenkou“, která je opět opuštěna na celý rok. Od zříceniny kláštera je krásný rozhled po dalekém kraji. K „Majdalence“ můžete dojít pěšky nebo přijet . Na viděnou příští rok na Majdalence!

Kdo najde správnou cestu, kudy se Malvín dostane ke kolotoči?

Svojanov

Městys Svojanov leží v malebném údolí Křetínky. Základní vliv na jeho vznik a rozvoj měl vždy královský Svojanov.

 Svojanov byl postaven králem Přemyslem Otakarem II. a jeho úkolem bylo zajišťovat obranu zdejší obchodní .V průběhu let se na vystřídalo mnoho významných majitelů. také prošel přestavbou, když ho poničil mohutný během bojů se Švédy.

 Svojanov je spojený se 4 tajemnými pověstmi: O správci Rašínovi, O zazděné paní Kateřině, O vypálení Skalského dvora a O Karlu Zárubovi a paní Kateřině. V areálu se nachází restaurace, penzion, hláska, zbrojnošů, mučírna a další. Převážně v letních měsících jsou zde pořádány různé kulturní akce, divadelní představení a šermířské slavnosti. Určitě se na některé z nich uvidíme.

Přiřaď správnou siluetu hradu...

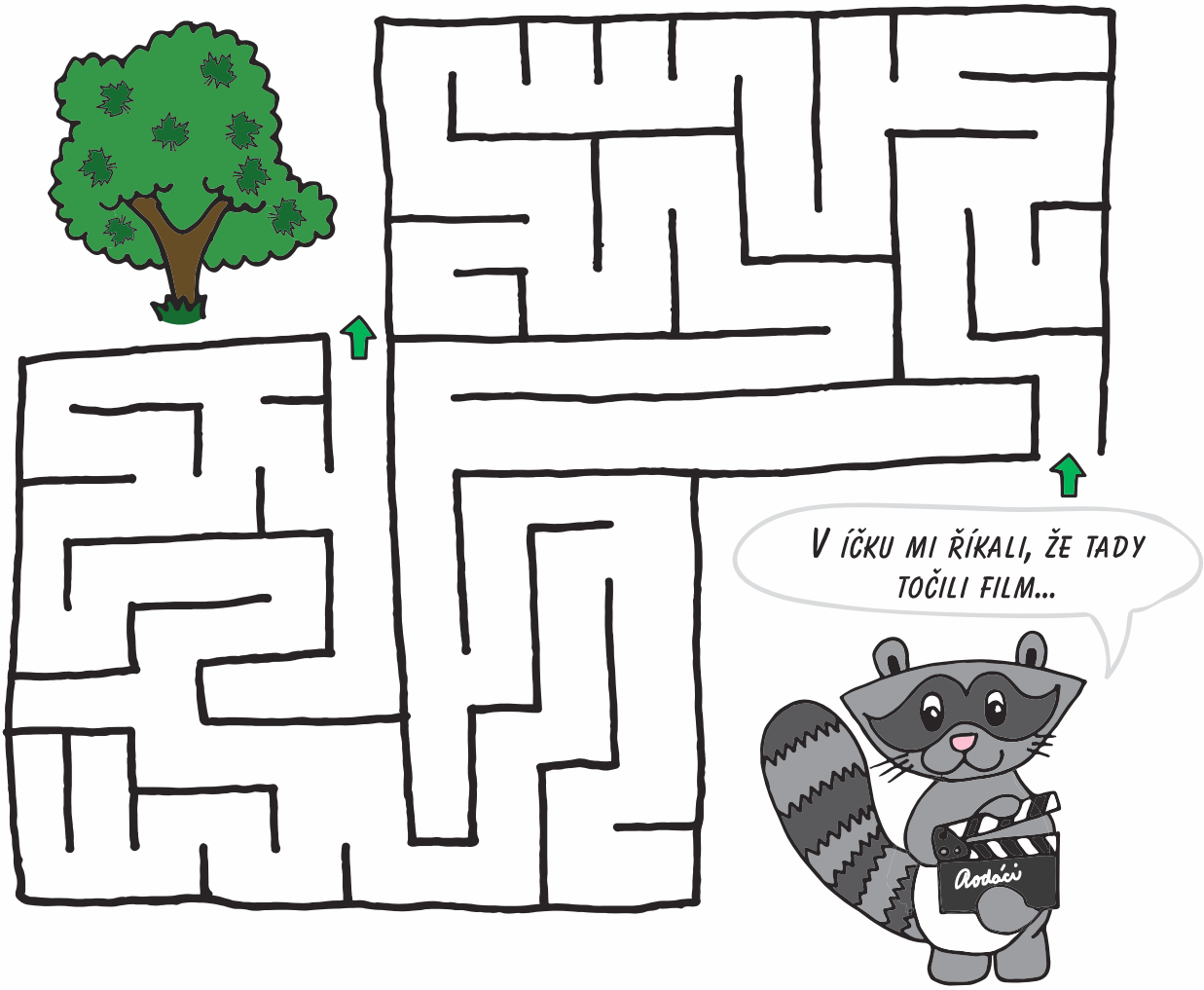
Bystré

Častým cílem výletníků je minimuzeum. Nachází se v jednom z nejstarších dřevěných stavení v Bystrém. Jsou zde vystaveny ukázky ševcovského řemesla a lidového umění. Některé z dobových předmětů, jako jsou hudební nástroje, původní ošacení, zemědělské nářadí a podobně, jsou darované bysterskými občany.

Nejvýraznější stavbou města je kostel zasvěcený sv. Janu Křtiteli, který je údajně nejstarším poutním místem Panny Marie Karmelské u nás. Každoročně se v červenci koná v Bystrém Karmelská pouť.

Kostel se nachází na rozlehlém náměstí, které je vybudováno ve tvaru koňské podkovy. Z vysoké věže kostela je krásný výhled na celé Bystré a jeho okolí. Zvláště krásný pohled je na kapli sv. Jana Nepomuckého u Hartmanic. Tato kaplička je častým cílem nedělních vycházek. Stejně tak i „strom rodáků“, který se nachází na protilehlém Němcově kopci na druhé straně města. Tento letitý javor je známý z filmu Všichni dobří rodáci, který se v Bystrém natáčel téměř před 50 lety.

Kudy vede cesta ke „stromu rodáků“?

Balda

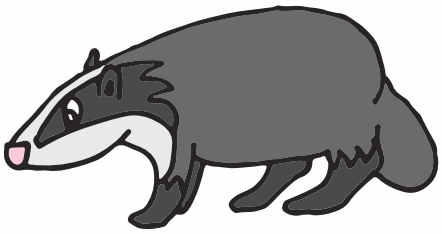
Minerální lázně Zlatá studna se nachází mezi obcemi Stašov, Jedlová a Pomezí. Leží v lese, kterému se říká Balda. Po objevení pramene na útulném, před větry chráněném místě uprostřed lesa, lidé poznali, že voda je čistá, studená, má blahodárné účinky proti nemocem a stává se požehnáním pro celé okolí. Hrabě z Martinic dal postavit u léčivého pramene myslivnu a lesníka pověřil dohledem. Později byla postavena v blízkosti studnice kaple zasvěcená Panně Marii, zámeček, lázeňský dům, hostinec, dvě kryté kuželny a střelnice. Lázeňské budovy jsou v současnosti využívány pro pořádání dětských letních táborů.

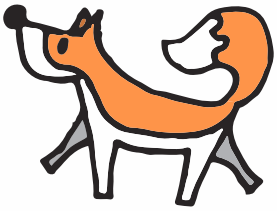
Vybarvi tolik koleček, kolik slabik slyšíš.

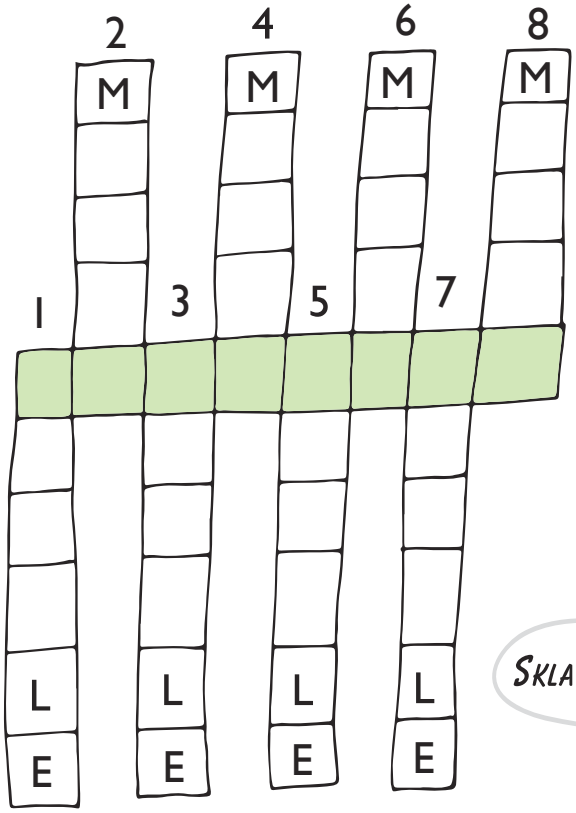

Korouhev

Při výletu do Korouhve nepřehlédnete nejvýraznější stavbu v obci. Je jí sv. Petra a Pavla, který je pokládán za jeden z nejstarších v širokém okolí. Na severní straně kostela byla vybudována kaple sv. Františka s hrobkou a na přání obce byla vybudována . V těsné blízkosti se nachází hřbitov. Na hřbitově jsou ještě další dvě budovy – první z nich je hranolová zvonice s dřevěným zvonovým patrem. Na zvonici bylo zavěšeno postupně celkem osm . Druhou stavbou na hřbitově je (zaMASkováno v hřebenovce). Je to kruhová budova, kde jsou uloženy lidské , z a je vytvořen i oltář. Až pojedete kolem, nezapomeňte si kostel prohlédnout.

1 …je bližší než kabát
2 Držadlo
3 Synonymum: výborně, velkolepě...
4 Hovorově: dělat
5 Sedmý den v týdnu
6 Pokrm z vloček
7 Vývěska
8 Kouzelná moc

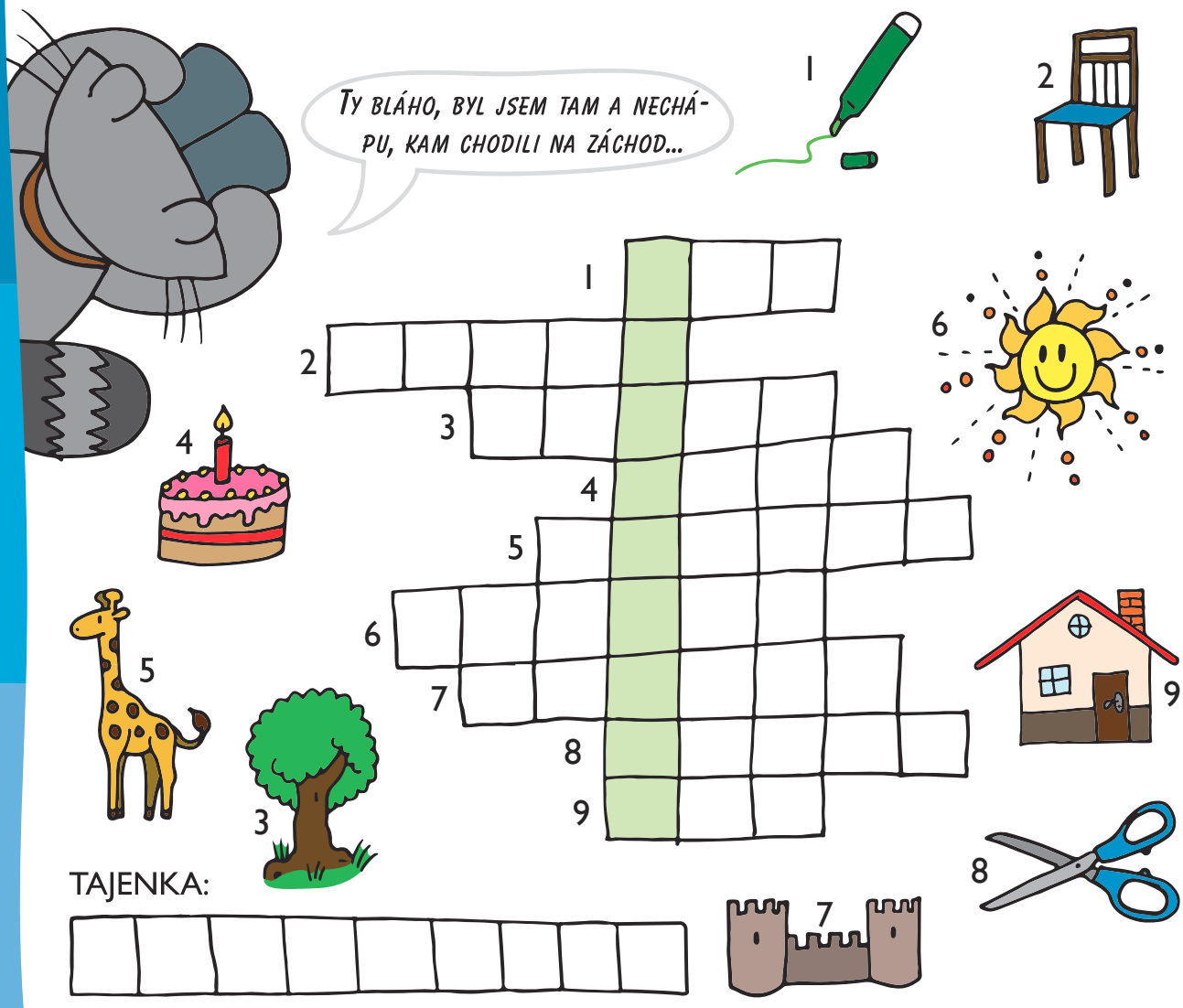

TAJENKA:

Poličká – Kostel sv. Jakuba, Bohuslav Martinů

Jednou z nejvýznamnějších památek v Poličce je kostel svatého Jakuba. Kostel vznikl nejspíše v době založení města Poličky králem Přemyslem Otakarem II. V minulosti byl několikrát přestavován a rekonstruován. Po velkém požáru Poličky byl stržen a postaven znovu a jeho podoba se zachovala až do dnešní doby. Ve vysoké věži kostela se narodil slavný hudební skladatel Bohuslav Martinů.

Pětičlenná rodina Martinů žila ve věži až do Bohuslavových 11 let. Hlavou rodiny byl otec… (jméno je zaMASkováno v křížovce), který kromě ševcovského řemesla vykonával i práci pověžného. Jeho úkolem bylo držet stráž proti ohni ve dne i v noci, natahovat věžní hodiny a zvonit ráno, v poledne a večer. S rodinou tu žil i ševcovský pomocník, kterému přezdívali „děda“. Pomáhal rodině v domácnosti, a protože světnička byla malá, měl svoji postel pod hodinami ve věži. Až budete nahoře na věži, tak se rozhlédněte po městě, určitě nepřehlédnete kamenné hradby, které ohraničují střed města a o kterých vám povím na další stránce.

Poličká – Hradby, Šibeniční vrch

Mohutné kamenné hradby byly postaveny za vlády Karla IV. a sloužily k ochraně města Poličky před vpády cizích vojáků. Hradby obepínají celé historické jádro města a v současnosti patří mezi nejzachovalejší hradební opevnění ve střední Evropě. Jejich prohlídku si při návštěvě Poličky nemůžete nechat ujít.

V České republice je celá řada šibeničních vrchů, jako kdyby popravy byly oblíbenou zábavou našich předků. Není proto divu, že se jeden nachází i nedaleko města Poličky. I na něm se konaly popravy, než to císař zakázal. Od té doby na tomto místě nebožtíka nenajdete, a proto sem můžete bez obav vyrazit na procházku.

K Šibeničnímu vrchu se váže i tragická pověst Anežka, neboli Poslední poprava na Šibeničním vrhu. Ta byla předlohou k divadelní hře ANEŽKA. Kdopak ví, kdo je autorem? Jeho jméno se dozví ten, kdo odMASkuje popletená synonyma.

1	2	3	4	5	6	7	8	9

10	11	9	2	8	12	13

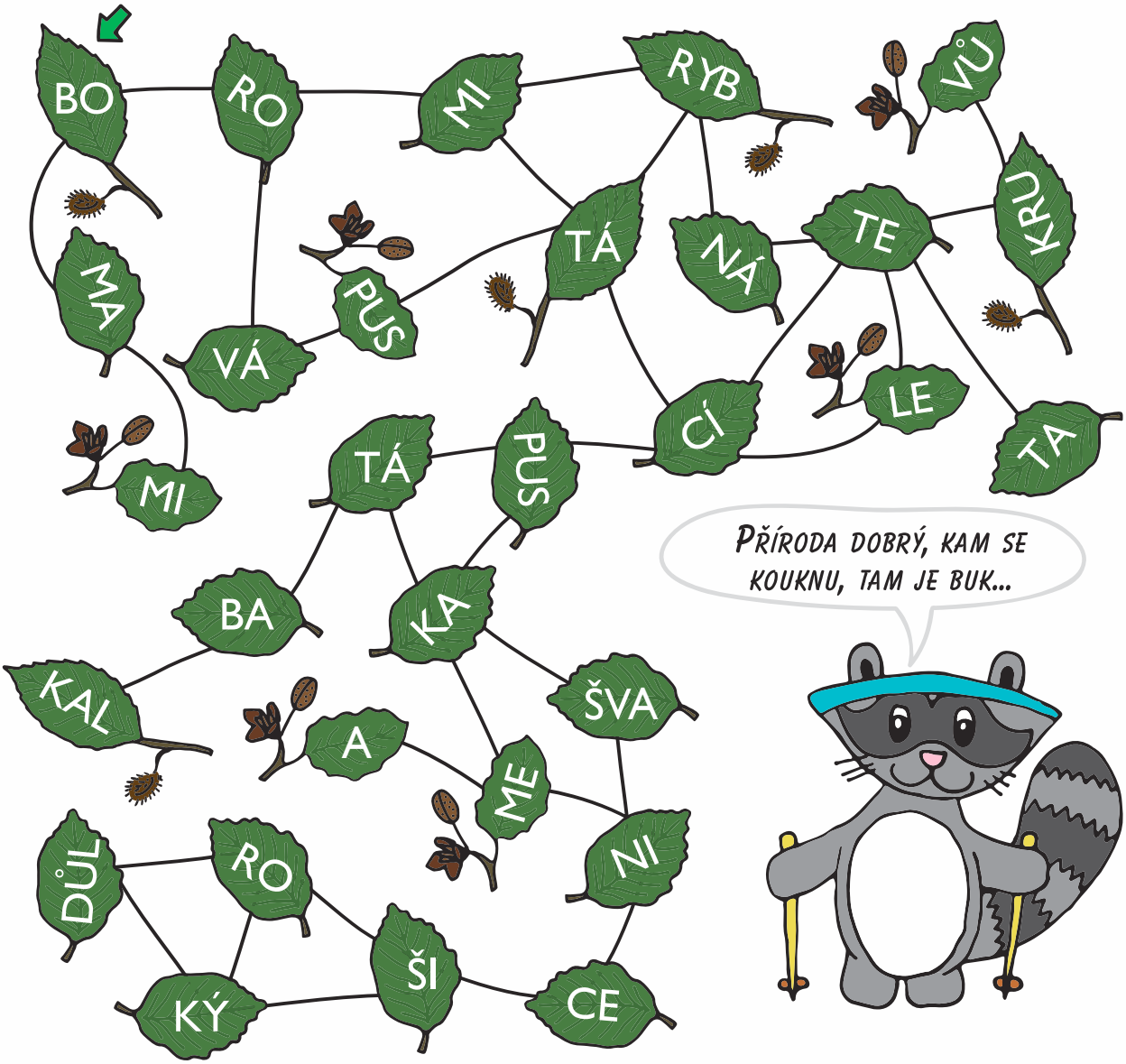
Osada Bukovina

Osada Bukovina je šestou zastávkou Borovské poznávací stezky. Kromě krásné krajiny jsou v osadě dvě významné stavby.

Kapličku svatého Jana Nepomuckého na Bukovině nechal postavit z úcty ke svému patronu poličský lesník pan Jan Harrich, který žil ve zdejší hájovně. Do věžičky byl pak zavěšen zvonek, který byl slit ještě před vybudováním kapličky. Na svém plášti má zobrazenu Pannu Marii.

Další výraznou stavbou Bukoviny je hájovna. Podle dobových záznamů v obecní kronice byla místem poslední roboty, kterou uplatňoval poličský velkostatek vůči borovským sedlákům. Víte, co to byla robota? Byla to těžká práce sedláků pro jejich pány, tato práce nebyla nijak odměňována.

Najdete v listovém bludišti názvy okolních vesnic?

Borová

Znáte lom Štamberk u Borové? Je jednou ze zastávek na Borovské poznávací stezce. V místě lomu bývala kdysi velká . Bylo to romantické zákoutí Borové, a dokonce se zde hrály i divadelní hry. Postupem času se ale zjistilo, že se zde nachází poměrně kvalitní žula, a tak se zahájila těžba. Bylo nutné provést mnoho úprav, aby mohla být činnost provozována. Pro uskladnění trhavin byl vybudován bunkr, přes byl vystavěn a také byla do lomu přivedena elektřina. Těžba přinesla také některé problémy. Vlivem otřesů při odpalování praskaly zdi nejbližších stavení, létaly příliš daleko a tyto problémy obtěžovaly místní obyvatelstvo. Dnes už se zde nedoluje, lom pomalu zarůstá a stává se opět… (zaMAS-kováno v tajence - přiřaďte k sobě správně začátky a konce přísloví)

1.	I mistr tesař ...	daleko od stromu	B
2.	Kdo se bojí, ...	půl zdraví	Ý
3.	Těžko na cvičišti ...	třetí se směje	Í
4.	Co je šeptem, ...	a peklem se ti odvděčí	T
5.	Jablko nepadá ...	sklízí bouři	M
6.	Každý chvilku ...	nejlíp chutná	S
7.	Veselá mysl ...	se někdy utne	P
8.	Kdo seje vítr, ...	je na něco dobré	E
9.	Když se dva perou ...	lehko na bojišti	V
10.	Zakázané ovoce ...	tahá pilku	N
11.	Čiň čertu dobře ...	to je s čertem	A
12.	Vše zlé ...	nesmí do lesa	Ů

TAJENKA:

1	2	3	4	5	6	7	8

8	9	10	11	12	8

Lucký vrch

Lucký vrch je kopec nedaleko obce Telecí. Uvidíte z něj okolní obce a za hezkého počasí i vzdálená pohoří. Jaká? To je zaMASkováno v doplňovačce s čísly.

Nahoře na kopci stojí chata Lucký vrch, kde můžete přespat a dát si něco dobrého k jídlu. Cestou na Lucký vrch potkáte mnoho cyklistů a dalších výletníků. Po značených turistických trasách lze dojít například na Devět skal, Buchtův kopec, Tři Studně, dále do Svratky, Milov, Křižánek, na Paseckou skálu, Čtyři palice a na mnoho dalších krásných míst Ždárských vrchů. Můžete se zde i vykoupat v blízkém přírodním koupališti. Nedaleko Luckého vrchu je také sportovní areál, ideální místo pro dobře strávený den plný sportování. Ani v zimě se zde určitě nebudete nudit, můžete se vydat na běžky po udržovaných běžeckých stopách.

1 | 1 | 6 | 13 | 1 |

2 | 3 | 7 | 6 |

3 | 15 | 13 | 11 | 6 |

4 | 8 | 1 | 6 | 11 | 10 | 6 | 16 |

5 | 15 | 4 | 15 | 6 | 16 |

6 | 12 | 4 | 2 | 6 | 16 |

7 | 13 | 11 | 5 | 6 | 9 |

8 | 6 | 1 | 15 | 14 | 6 |

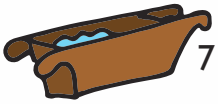

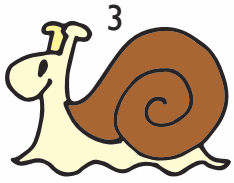

TAJENKA:

| 1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 | 7 |

| 10 | 11 | 12 | 11 | 13 | 14 | 6 | 9 |

| 6 | 2 | 6 | 1 | 13 | 1 | 15 | 11 |

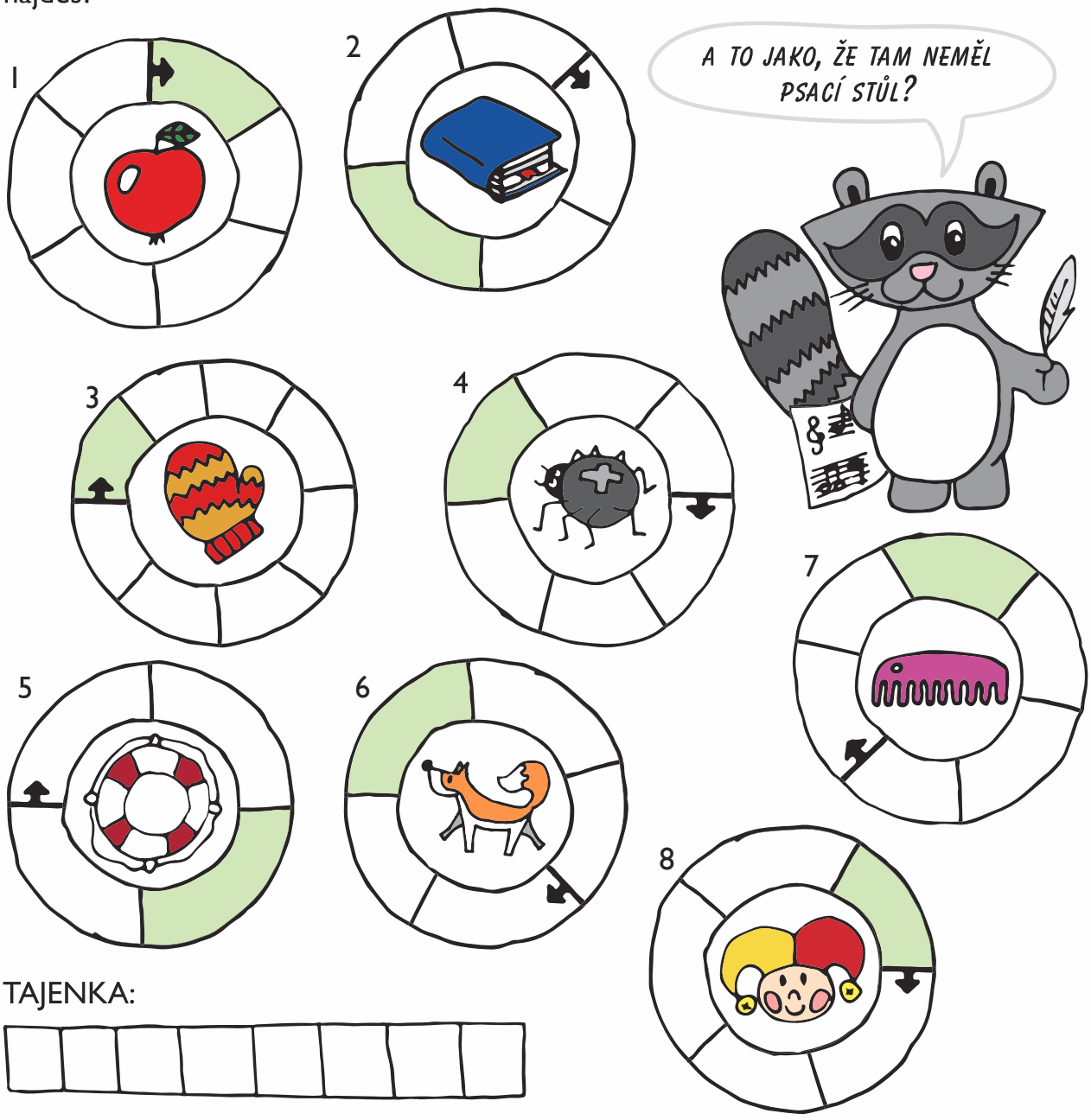
| 8 | 1 | 2 | 9 |

| 16 |

Telecí

V obci Telecí je jedna z nejmohutnějších lip na území České republiky a jmenuje se Lukasova (zpívající) lípa. Je chráněna jako památný strom a její stáří je odhadováno na více jak 600 let. Historie většiny podobně starých stromů bývá opředena pověstmi a ani Lukasova lípa není výjimkou. Záznamy z dávných dob vypovídají o tom, že v dutině prastaré lípy stařeček … (jméno se dozvíte po odMASkování kruhovky) opisoval vypůjčený Nový zákon a Knihu žalmů Starého zákona, což bylo v té době zakázané. Když opisoval modlitby, zpíval si je, a poněvadž byl hluchý, sám je neslyšel. Zpěv se nesl z dutiny vysoko do koruny a zaznívál střídavě ze všech stran. Odtud pochází název Zpívající lípa, kterým je strom také často označován. Druhý název lípy se odvíjí od rodu Lukasů, kterým statek s lípou dlouhá léta patřil. Víš, kde v Telecím tuto lípu najdeš?

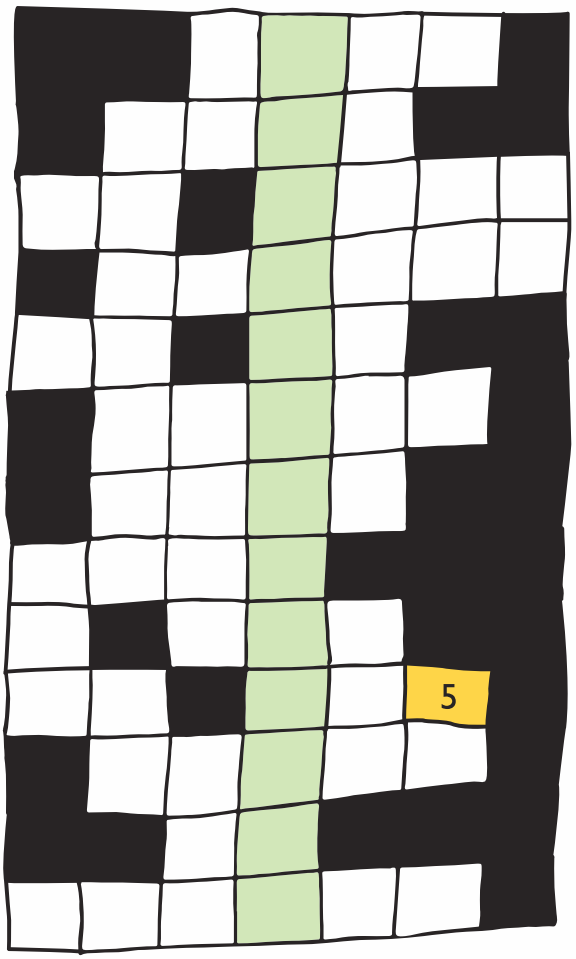

TAJENKA:

Březiny

Březiny je malá vesnice ležící v chráněné krajinné oblasti Žďárské vrchy. Krásným údolím se vine říčka Svratka, do níž se vlévají dva potůčky, přitékající z blízkých lesů. V lesích, kterými jsou Březiny doslova obklopeny, roste velké množství hub a dodnes žije mnoho různé zvěře. Velmi snadno se může stát, že vás zkusí navštívit pasoucí se srnky nebo také lišky na lovu. Kvůli mnoha skalním útvarům a krásným výhledům mají tyto lesy ještě větší kouzlo. Život zde ale není lehký, lidé, kteří nepracují v zemědělství, musejí za prací dojíždět. Pole na stráních jsou velmi kamenitá a práce na nich je nelehká, ale přesto je zde krásně. Už jste se prošli po zdejší naučné stezce a Kukyho lesem?

Za návštěvu jistě stojí i památný strom, jehož jméno je zaMASkováno v číselné doplňovačce. Strom roste mezi vesnicemi Pustá Rybná a Březiny, v údolí potoka Hlučál. Stáří této památné lípy malolisté je 240 let, obvod kmene má 436 cm a je vysoká 26 m. Pojmenována je po hrdinovi románu Terezy Novákové.

1	2	3	4	5	6	7	8	9
A	Š	P	D	V	O	L	R	Í

12	89	1489	25879
15	93	1694	94917
26		2162	
34	218	3284	483181
41	463	5142	782631
57	735	9345	
63	831		3674223
78	947		8466572

TAJENKA:

Pustá Rybná

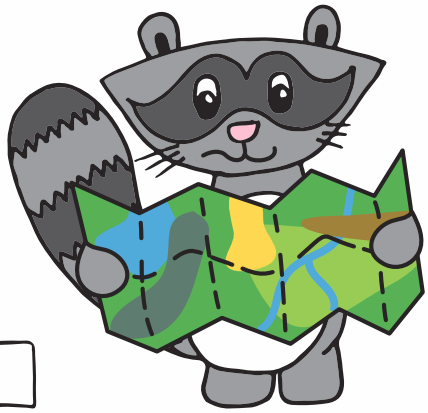
Víte, co jsou Rybenské perničky? Nejsou to perníčky, které rádi mlsáte. Je to skalní útvar u Pusté Rybné, který je tvořen dvěma oddělenými skalami. Název získal díky třem přírodně vytvořeným skalním prohlubním na vrcholu jedné ze skal. Tyto prohlubně lidem připomínaly mísy na drcení máku a obilí, kterým se říkalo „pernice" - odtud název „perničky". Podle pověstí se zde ukrývali lidé z okolí před Švédy a s sebou si vynášeli nahoru obilí a vodu. Na vrcholu třeli zrní v kamenném dolíku a v dalším míchali těsto. Na úpatí skal byl rozdělán oheň, na kterém pekli nekvašený chleba. Potkal jsem tu spoustu hladových výletníků, na skále viselo hodně horolezců. Asi taky hledali perníííčky.

U obce Pustá Rybná je také přírodní rezervace Damašek. Víte, co je přírodní rezervace? Je to chráněné území s krásnou krajinou. Svahové prameny přivádějí vodu na zdejší zavodněné louky, které jsou chráněné. Vyskytuje se zde mnoho druhů ohrožených živočichů, chráněných rostlin a teď už tu viděli i mývala.

Na rozloučenou je tu pro Vás osmisměrka. A co je v ní zaMASkováno …?

S	O	K	O	L	P	P	O	L	E
K	Ů	U	U	D	R	A	E	S	E
Á	L	L	R	A	Í	S	T	C	Á
L	R	U	M	M	V	T	A	Y	B
A	H	E	B	A	H	V	N	O	A
A	N	Á	H	Š	R	A	A	B	J
T	T	E	L	E	A	R	E	E	A
Á	R	S	Z	K	D	L	K	C	R
K	N	E	E	A	H	R	N	E	K
A	R	O	H	C	K	Ů	Ž	E	O

AKÁT
CESTA
DAMAŠEK
DRUH
HADRA
HORA
HRAD
HRNEK
CHLEBA
KLUB
KRK
KŮŽE
LES
LUK
OBEC
OKRAJ
PASTVA
POLE
PRAMEN
REZERVACE
SKÁLA
SOKOL
SŮL
SVAH
TELE
TRN
VÍR

Mýval by čekal perníčky a nic – samá skála...

TAJENKA:

Moc mě to s Vámi bavilo. Už se na Vás těším v dalším čísle, moje milá mláďata! Do té doby na Vás budu čekat. Udělalo by mi velikou radost, kdybych měl v dalším čísle parťáka nebo parťačku. Jestli víte o někom, s kým bych si mohl rozumět, napište mi, kdo by to měl být a jak by se měl/a jmenovat na e-mail info@maspolicsko.cz. Jestli neumíte psát, poproste svého dospěláka.

Ten, kdo mi pošle svoje nápady do 30. 1. 2017, dostane malý dárek. Nezapomeňte napsat svoje jméno a název školy, do které chodíte, abych věděl, kam dárek doručit.

Časopis MASkování vydává MAS POLIČSKO z.s.
IČO: 27030822
Více informací na www.maspolicsko.cz
Autoři textu: Michal Svoboda, Jiřina Marečková, Leona Šudomová, Petra Martinů
Ilustrace a grafika: REK plus s.r.o.
Tisk: Tiskárna H.R.G. spol. s r.o.
Občasník vydán: listopad 2016
Místo vydání: Bystré

MAS POLIČSKO z.s.

Pardubický kraj